

Ujabb adatok Nyitra megye bogár- és lepke-faunájához. Ily cím alatt bocsátja közre Kelecsényi Károly az 1896-ban megjelent jegyzéke (I. R. L. IV. 125. 1) óta Nyitra megyében újabban lelt bogarak és lepkék névsorát. A bogarak közül (Raffesberg Hugó adataival együtt) 808 fajt és fajváltozatot sorol fel; a lepkék közül azonban csupán 13 fajt és fajváltozatot, köztük a legérdekesebb az *Aglia tau ab. nigerrima*, melyet eddig csakis Mehádia vidékén találtak. A.

Az apáczaszövő Budapest környékén. Az isaszegi kis fenyvesben az idén háromféle kártékony hernyófajt találtam, a *Gnophria quadra* hernyóján kívül, melyet százával lehetett összeszedni, de a mely annak daczára sem kártékony, mivel kizárólag a fatörzseken levő zuzmóval táplálkozik. Veszedelmesebb a leveleket rágó *Bupalus piniarius* és a *Lasiocampa pini*; de ezek egyike se fordult elő nagy számban, nem is oly szaporák, hogy az erdőt komolyan veszélyeztethetnék. Ez csupán az igen szapora *Psilura monacha*-tól várható. A törzs kérge közé rejtőző és nehezen észrevehető hernyónak egy délután vagy 20 darabját szedtem új adatként, mert eddig Budapest környékén tudtommal egyetlenegy hímlepke került elé, a melyet a Szép juhásznénál fogtam. Attól lehet tartani, hogy néhány év múlva Isaszegen hernyója már nem lesz raritás, hanem érzékeny károk okozója. A. L.

Közép-Európa Orthopteráiról *Tümpel R.* figyelemre méltó művet írt, melynek első füzete előttünk fekszik. A munka az eddig ismert fajok leírását és életmódját, meghatározási táblákat és utasításokat tartalmaz, hogy az egyenes röptűeket miként kell gyűjteni s úgy kikészíteni, hogy színüket megtartsák. Minden füzet számos fekete és színes ábrát foglal magában, a melyek valóban gyönyörűek, úgy hogy azok nyomán a gyűjtött állatokat bárki is meghatározhatja. Az egész mű, mely Eisenachban, Wilckensnél jelenik meg, ára a 9 frtot meg nem fogja haladni.

Biró Lajostól, ki egészsége helyreállítása végett huzamosabban a malakkai félszigeten tartózkodott, az itt Singaporeban és még Stefansortban, Új-Guineában gyűjtött tárgyak gazdag küldeménye érkezett közelebb a Nemzeti Muzeumhoz. A küldemény számos agancson, madárbőrön, kételtűn és tömérdek csigán kívül 8—10,000 mindennemű rovar tartalmaz s újabb tanubizonysága annak a rendkívüli ügyességnek és szorgalomnak, melyet tudós hazánkfia a gyűjtésben kifejtetni képes. Igen érdekes pl. egy *Psyche*-faj zsákja, mely mintegy 7—8 cm. hosszú és 2 cm. vastag lévén, valami kákaféle növénynek csupa 2—3 mm. vastagságú szálaiból áll. Még érdekesebb a „*Mahumed koporsó*jo,” mint Biró elnevezte. Ez egy *Idea* genusbeli szövőlepkének bábja, mely szövővastagságú fűszálakból készült; a ritkás szítaszzerű, tojásalakú szövés közepén néhány fehér pókhalószerű fonalon szabadon lebeg. Ezt Biró márcz. 15-én Singaporeban a Botanical Gardenben egy fa oldalán, fakéreghez erősítve találta. — Akkor, midőn Biróról felév óta hírünk nem volt, f. é. jan. 28-án, alulírt az új guineai kormányzóhoz fordult, kérvén, hogy az Biró hogy- és hollétéről értesítse

Erre aug. 19-én az odavaló „Landeshauptmann“-nak jun. 27-én kelt válaszát vette, melyben arról értesíti, hogy egészség szempontjából Biró általában elég jól érezte magát, midőn m. é. szeptember végén Stefansortról, a hol kutatásait folytatta, a „Stettin“ gőzhajóval Singaporeba és Jávába ment, a honnan f. é. jun. 23-án ugyanazon a hajón Stefansortba visszaérkezett ugyan, de azonnal tovább utazott Simbangba, a Langemak-öbölben, hogy ott további kutatásokat végezzen. Jelenleg tehát Biró ismét Új-Guinea földjén bűvárol.

Abafi A. Lajos.

Angol lepkésznő Magyarországon. Miss Fountaine Margit E. Bathról, London mellett, csakis nappali lepkéket gyűjt s ezek érdekében 8 év óta az évnek nagyobb részét gyűjtő-utazásokban tölti. E célra bejárta Spanyolországot, Franciaországot, Siciliát, Corsikát, Felső-Olaszországot, a Svájczot, és tavaly Ausztriát, a honnan hazánkba, nevezetesen Herkulesfürdőbe kirándult. Az eredmény itt annyira kielégítette, hogy az idén ismét odament, de előbb s utóbb néhány hetet Budapesten töltött s az entomologusok társaságát felkeresvén, annak több tagja elkísérte gyűjtői kirándulásaiiban Peszérre, Szaárra, Isaszegre, a Csepel-szigetre s a főváros közelebb környékére. A kisasszony jó emléket hagyott hátra és igen megelégedetten távozott Felső-Olaszországba, azzal a szándékkal, hogy jövő évben Algirban fog gyűjteni.

Vellay Imre, a m. kir. áll. Rovartani Állomás assistense f. é. augusztus hó 6-án hosszas szenvedés után a lipótmezei elmebeteg-ápoló intézetben elhunyt. Vellay noha negyvennyolcz éves korában hunyt el, nagyobb irodalmi munkásságot nem fejtett ki; mindazonáltal mégis nagy érdemeket szerzett magának a magyar fauna körül. Éveken át gyűjtötte adatait Szeged határában s arra készült, hogy megírja e város faunáját, úgy a hogyan az talaj viszonyaival és flórájával összefügg. De hát halála megakadályozta ebben. Működését a következő füzetek egyikében ismertetem és ugyanakkor közlöm majd gyűjtőméményének jegyzékét is. Hadd vegyék hasznát azok, a kik Szeged faunájának kutatását Vellay után folytani fogják.

Jablonowski.

Lepkék eltorzulását megakadályozni az által lehet, ha oly lepkét, melynek kikelés után szárnyai meg nem nőnek, vízzel jól befecskendezünk. Erre a véletlen vezetett rá. Valamely gyűjtőnek kikelt egy zúgópilléje, melynek szárnya ki nem nőtt, pedig kibocsátott ürüléke már megvolt száradva, mikor észrevette. Ekkor eszébe jutott a gyűjtőnek, hogy a lepke ki nem fejlődésének oka talán a nedvesség hiánya és miután a lepke így amúgy is veszve volt, vízzel jól lelocsolta és kísérlete fényesen sikerült: az állat csakhamar megnöveszté szárnyait. Probandum est.

A Berge-féle lepkészeti mű új kiadása. Ez a mű, melynek első kiadása 1842-ben, tehát félszázaddal ezelőtt, jelent meg, az első kézikönyvek egyike volt, a melyek Németországban, de hazánkban is, a lepkészetnek lassanként ezer meg ezer hívet szerettek, és kivált az ifjúságban a lepkék megfigyelése és gyűjtésére nézve az érdeklődést felköltötték. Miután ez a kedvelt mű már